

Передплата

за «РУСЛАН» напосилати в Австрії:

на цілий рік . . . 30 кор.
на пів року . . . 10 кор.
у черговому . . . 5 кор.
в листі . . . 170 кор.

За границю:

на цілий рік . . . 18 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Одноразове число по 10 сот.

РУСЛАН

«Дружину ми бачили і думку ми вертали, а не розумні мислота і міри не вивірили, бо руски ми серце і міра руска» — В Руславінці вказав М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня прирід кедль і руских сьвіт о 5 1/2 год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під т. і. п. Дембровського (Хорунцини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаніє візьми від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подати і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Краєвий маршалок ґр. Бадені і непримиримі Подоляки

(Δ) З іменованєм нового намісника для Галичини д-ра М. Бобжинського оповіщено також поновне іменованє ґр. Станіслава Баденюго, котрий вже стілько літ стоїть на чолі найвисшої автономічної власти, краєвим маршалком. Найзавзятійші противники приневолені склонити голову перед єго основним знанєм краєвих справ, незвичайною ревностю і вродженим єму тактом в справованю сего уряду і в кермованю кр. соймом, в удержуваню взаємнї з усіма парламентарними сторонництвами і обидвома народностями. Лише заскорузли Подоляки і їх орган Gazeta Narod. не можуть погодити ся з кр. маршалком і з нагоди єго поновного іменованя висловлюють свій жалє до него (а властиво вважають себе kraj-em) задля злуджен руских маршалка, що він мимо зроблених досвідів з „угодовою“ політикою, хоч в прочім вельми витравний політик і холодний в своїх обчисленях в одній лише рускій справі „in errore(?) perseverat“, підсунуючи, як се роблять і наші москвичі, терористичні виступи Будзиновских і Бачинських та злочин Січинського яко наслідки(!) сєї політики.

Очевидно Подоляки, котрих органом є Gazeta Nar., а найвизначнійшим представником ґр. Шиньський, Абрагамович, Ценьський і др. Козловський, були здавна противниками ґр. Баденюга і їх змаганє до польско-русского порозуміня. Тим то і противили ся они в соймі всяким уступкам в користь культурного розвитку руского народу (засновуваню руских гімназий) і в користь національного поступу (длятого опирали ся рішучо всякому розширеню виборчого права, безпосередним виборам з сільских ґр.мад ітп. внесенєм д-ра Олесницького).

На такий сам опір натрафляли внесенє язиковє пос. Вахнянина, внесенє пос. Барвіньського на обовязкову науку обох кр. язиків і тогож внесенє на заведенє хліборобских заводових спілок. При сїм останнім вказував пос. Барвіньський на се — що не хочете, щоби ми (народовці) перевели організацію селянства на основі заводових спілок хліборобских, то зроблять се опісля радикали на основах соціялістичних.

Одначе на Подоляках справдила ся історична приповідка: mądry Polak po szkodzie. Коли Будзиновскі і Трильовскі довели до рідних страйків, тоді Подо-

ляки і їх органи ударили у великий давн, що се наслідки „угодової політики“ і те саме торочить і нині Gazeta Narodowa, Dziennik Polski, а їм підповідає се «Галічанін», підлещуючись як цуцик до свого пана. Отсим способом почав ся наново напрям москвофільської політики, котрої плоди мали вже нагоду Поляки і Австрия закушати, але мимо того знов їх тягне до сего засліпленє, що та політика промостить їм дорогу до згоди польско-росийської в Росії і они в Росії зискають союзника проти германського напору. Inde irae, що маршалок яко витравний політик, як они самі признають, не вірить в успіх і такий вислід москвофільської політики і не дасть ся звести на сю дорогу.

Тимто справедливо пише Kurjer lwowski:

I powiadamy, że w pierwszej linji t. zw. stronnictwo podolskie ponosi odpowiedzialność za to, że ugoda, nad którą pracował zmarły namiestnik i praeuje dzisiejszy marszałek sejmowy, nie dopisała. Zarówno ś. p. Potocki jak i marszałek Badeni mogli tylko rzucić myśl zasadniczą ugody, mogli nakreślić ogólne rysy tej polityki. Wykonać ją atoli tylko całe społeczeństwo polskie było w stanie. A tymczasem co zrobiło nasze „ziemiaństwo“ podolskie, by rządowi krajowemu przyjąć z pomocą? Nietylko niczego nie zrobiło, ale w dodatku popełniło wszystkie możliwe błędy, utrudniające ugode.

Przedewszystkiem pozwoliło ono na to, by we wschodniej Galicji ruską kwestję narodowościową złązono z kwestją społeczną, w ten sposób ułatwiając demagogom zdobycie posłuchu wśród ruskich mas ludowych.

Не тільки ми се говорили і говоримо, але се признав також Kurjer Lwowski, що заскорузли шляхтичі подільські, котрі не внесли багато інтелігенції до кр. сойму, щоби забезпечити свої мандати з сільської куриї, ставали все проти народно-політичного образованя селянської верстви не лише рускої але також польської.

То, що ми все уважали головним жерелом розятрення межинародних відносин польско-русских і заострення польско-русского спору — себ то всепольський табор, потверджує також Kurjer Lw., вказуючи на те, що якби умисно дано руским демагогам оружє — суспільну боротьбу. Kurjer Lwowski виводить отже дальше:

I temu dla politycznej myśli polskiej tak szkodliwemu postępowaniu obozu podolskiego przyszła w dodatku odsiecz wszechpolska. Tak zwani nasi narodowi demokraci, zrywając z najlepszymi tradycjami polskimi, zaczęli głosić w stosunku do Rusi-

nów arogancką i brutalną teorię nacjonalizmu i egoizmu narodowego i jest to rzeczą zupełnie zrozumiałą, że mimowoli wywołali również cyniczny nacjonalizm ruski. Ta atoli zachodziła różnica między naszymi a ruskimi nacjonalistami, że pierwsi odwoływali się do pięści abstrakcyjnej, podczas gdy drudzy postanowili użyć przeciw nam konkretnej pięści niemieckiej, pozyskanej w Wiedniu.

Gazeta Nar. i Dziennik Pol. за підшептами „Галічаніна“ накликають до пімєти, до відилати за злочин одного фанатика молодого на цілім рускім народі, котрий раді би тепер видати на поталу Марковів і Дудикевичів та Глібовицких, котрих агєнт знов шибав ся по Росії за всеславянським зїздом, де би наші москвичі могли знов обловити ся. В тім отже треба глядіти жерела сєї загорілости, котра велить засліпленим дневникам накликувати польську суспільність — zerwać z Ukraińcami. — А на се Kurjer Lw. дає їм рішучу відправу словами:

Polityka ugodowa z narodem ruskim nie może być zerwaną ani nadwyręzoną.

Показує ся, що п. Стапінський виявив без міри більше змислу політичного і державного, як ті панове, що їздили до Відня попірати на намісника кандидатуру Козловського. Показує ся, що ті панове нічого не научили ся і нічого не забули, а сего доказом виводи їх органу Gazety Nar., бо она як фалшива катаринка грає все ту саму рипливу мелодию, котрої хиба будуть слухати засліплені загорільці, що нібито wszyscy ukrajinofile, zarówno hajdamacko-anarchiści, jak i klerykali, są przejęci bezdenną nienawiścią ku wszystkiemu, co polskie — dążą do zmajoryzowania mniejszości polskiej w Galicji wschodniej i т. д. А на піддержку сих нісенітниць покликуює ся, що jeden z pasterzy ruskich (але не каже який) robił ugode, (з ким і коли) і не додержавши сказав, що pasterz na to, aby barany w pole wyprowadzał! Дальшим доказом має бути „Народне Слово“, котре зовсім безосновно Gaz. Nar. називає органом клерикалов руских (се неправда), а на останку ще оден доказ, що Wachnianin, Barwiński i т. р. chcą zyskać u ludu zaufanie, budzili nienawiść przeciw nam i manili lud nieziszczalnymi obietankami.

Все те голосковні видумки нікчемні, не поцєрті ніякими дійсними доказами і даними. Такими способами воює спільник «Галічаніна» Dziennik Polski, послугуючий єго сплетнями і видумками, пишучи ось що:

Ukraińsko-katolicki «Ruslan», снаєч під впливом święconego jajka, zmienił

front w sposób najwyższego podziwu godny. Nietylko bowiem przestał wychwalać i bronić Siczynskiego, ale także wyraża zadowolenie z mianowania namiestnikiem dra Bobrzyńskiego.

Се мусимо напатнувати яко безличну інфамію і звиваємо Dziennik Polski, що би навів се число і се місце, де „Руслан“ вихвалював і боронив Січинського. Оружжям позиченим у москвичів — брехнею — світ перейдеш, та назад не вернеш ся. А так само колиб се було правдою, що „Руслан“ przez własnego korektora, prokuratora i redaktorów polskich gazet, nikt nie czyta (концепт живцем взятий з „Галічанія“), то з тим не розправляв би ся так часто орган московської агенції і его союзники Gaz. Nar. i Dziennik Pol., бо се не стояло би труда!

Справді здорово мисляча польська суспільність і польский нарід може собі сказати: з неприятелима дамо собі раду, але борони нас Боже від таких оборонців і приятелів польської справи і ідеї як Gaz. Nar. i Dziennik Polski!

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Весняна сесія держ. ради розпочала ся немилою для правительства пригрювкою на засіданню палати вельмож 28. цвітня. Бувший міністер-президент гр. Франц Туні товариші з правителі внесли інтерпеляцію до правительства у відомій справі проф. Вармунда і заявили, що наколи правительство в найближшій часі не видасть потрібних розпорядків, котрі могли би заспокоїти сумління інтерпелянтів, тоді були би приневолені при голосованню над бюджетом або будж. провізорією виснувати відповідні послідовности. Є се отже рішуча заява відмови бюджету палатою вельмож! Такого звороту правительство з того боку певно не сподівало ся.

Другою справою, котра в палаті вельмож стрічає поважні перепони, є пропозиція до міністерства публичних робіт. Ми вже давніше згадували, що правительство вельми бажало подоготи сеї пропозиції ще перед великоднем. Одначе палата вельмож відослала її до окремої комісії, а проти самої пропозиції підносять ся поважні сумніви, що би промислового шкільництва не відбирати міністерству просвіти, котре ним доси успішно опікувало ся, та не приділювати новому міністерству. Колиб отже палата вельмож поробила зміни в пропозиції, мусілаб она знов вертати до палати послів.

Але й в посольській палаті, як ми вже вказували на основі деяких голосів, положення вельми невідрадні. Німецько-чеський язиковий спір довів до великого розятрення між Німцями а Чехами, загрожуює цілості Народного клубу чеського і може крім того викликати міністерске пересилення, бо одна і друга сторона грозить відкликанням своїх міністрів, наколи не досягне своїх домагань в язиковій справі. Як висловив ся чеський посол Бакса на вічу віторок в Празі, стоїмо не лише перед кабинетовим пересиленням, але й перед пересиленням цілого парламенту. Може бути, що правительству поведе ся одно і друге пересилення відпочити, одначе над народним парламентом повис справді меч Дамокля. Тимто, як запевняють парламентарні політики, теперішня сесія має лише ко-

ротко тривати, бо з кінцем мая збере ся сесія делегації в Пешті і тривати ме до кінця червця або перших днів липця, так що держ. рада зібралаб ся аж пізною осеню. Взагалі бажает правительство в ювілейній році обминати всякі труднощі і перепони, лагодити заострене положення внутрішньо-політичного, а колиб не змогло само удержати ся довше, зробило би місце урядничому міністерству, а після всякої імовірности пізною осеню розв'язало би державну раду, що би з початком 1909 р. перевести нові вибори.

Дня 29. цвітня на засіданню польського кола повитав презес др. Гломбінський нового намісника д-ра Бобжинського, котрий прийшов попрощати ся з дотеперішніми товаришами клубовими. На домаганя др. Гломбінського, що би намісник був добрим Поляком і без кривди рускої народности перепровадив у кождім напрямі рівноправність також польської народности (повинен був як раз відвортно справу поставити!) та беріг усіх здобутків польських в краю, відповів намісник др. Бобжинський, що буде дбати о добру адміністрацію краю, а що би її піднести і уліпшити, буде пильнувати ладу в краю і публичного порядку, строгого береження законів, котрі повинні бути безсторонні, справедливі для всіх без різниці народности, ісповідання і суспільного становища. Намісник доложить заходів, що би усунути жалі і розбудити довіру до адміністрації в найширших верствах. В добрій, рішучій і енергічній адміністрації містить ся оден з чинників, котрий має спромогти улекшити згідне пожиття обидвох народностей і усунути жерело многих спорів.

По рішучості і енергії нового намісника можна сподівати ся, що сі слова его стануть ділом і принесуть бажані всіма а ним висловлені наслідки і успіхи. А тим змаганям буде пособляти також центр. правительство, бо як звіщає N. Wiener Abendblatt, наміряє оно перевести реформи в адміністр. службі в Галичині, завести строгий надзир намісництва над староствами (неперечно новий намісник буде се точно виконувати), правильні візитациї (се конче потрібне!), помножене числа старостів і адміністраційні поліпшення в новітнім дусі. Статус львівск. намісництва має буту помножений, а між іншими має буту установлене ще одно становище радника двору, призначене для Русина.

Парламентарне положення, як звіщають віденські дневники, вельми запутане, бо правительство не має певности, чи досягне більшість двох третин для збільшення контингенту рекрутів, з крім того через наглі внесення не може добити ся до дневного порядку. Правительство змагає до того, що и засідання рідко відбували ся (слідуюче має відбути ся в понеділок по полудни) а тимчасом сподіває ся втихомирення умів. Віденські часописи а особливо N. fr. Presse виступає рішучо проти парламентарного міністерства, котре на еї погляд уже пережило ся, а замість того домагає ся урядничого міністерства. Дневник сей покладає свої надії на се очевидно, що бюрократія віденська була звичайно централістично-німецька.

Заграниця.

Між Росією а Апост. Столицею вельми заострили ся відносини наслідком усунення всіх крилошан вільненської капітули, про що ми недавно ширше звіщали. Задля того сподівають ся що хвиля зірвання всяких взаємин.

Англійский король Едвард подорожує і недавно зіхав ся з шведским королем, а в найближших тижнях має зустрінути ся з царем, одначе місце стрічі з відомих причин держать в найбільшій тайні, але неперечно відбуде ся се десь на побережю російским.

Коли німецький канцлер Білов веде переговори з Апост. Столицею (як се недавно стало ся) і з президентом міністрів Джолітім (хоч стрічі з сим останнім відмовляють політичного значіння), веде ся в Італії кертична робота проти Австрії італійскою іредентою. В честь відомого поета д'Анунція, автора політичної драми La nave, про яку ми свого часу писали, устроєно у Венеції іредентистичний бенкет, на котрім вправді не було ані префекта ані бурмістра, але явило ся багато урядових осіб, а столи були прикрашені цвітами зірваними в австрійській пристани Полі! Як д'Анунціо, так і інші бесідники промовляли в напрямі забору Італією всего Адриатику і обидвох побереж сего моря.

В Лісбоні, в роковини надання конституції відкрив король Мануїл парламент (палату Кортезів). Дорога, котрою переїздив король, була обставлена війском. Король відчитав престольну річ, в котрій згадав про убийство короля і наслідника престола, представив внутрішнє положення Португалії, вказав на знесення диктаторских розпорядків і висловив коначність ревізії конституції і видання нового виборчого закона.

Між Хінами а Японією погіршили ся політичні взаємини так, що може легко дійти до війни між сими державами.

Анатоль Вахнянин.

Листи до Павтелеймона Куліша

пис. в р. 1869.

Подав

Кирило Студинський.

I.

Львів 28. Січня 869.

Високоповажаний Добродію!¹⁾

Жівка въ мене була недужна на горло, дитина на нежить, тому я и опинивъ ся зъ моїмъ письмомъ до Васъ.

Ниньки, розпростившись зъ лікаремъ, я заразъ сідаю, та відвчатиму на все, про що Ви въ мене ласкаво питали.

1. Радуюсь, що кошовий²⁾ принавъ Вамъ до серця, та що зможе вінъ Вамъ обширно про все те розказати, що насъ болить, та намъ Галичанамъ доскулює.

Такимъ, якъ вівъ, є и его брати у Львівському сіменищу, тільки що ще молоді — та тимъ красший повиненъ би бути зъ его козакъ, що не люде, а таки самъ батько его на те українське наставивъ.

Ви журитесь Добродію за верхові значки, такъ знайте, що хочъ зъ тяжкою бідою, а таки друкарь на їхъ сгодивъ ся, и ми инакъ святе письмо друкувати не будемъ.

2. Правда розішлетъ ся тамъ, де Ваша воля:

Новаковичеві и до сербського Музеумъ вона послала ся. Блянкові такожъ.

3) Що тикаєть ся видаванія газети німецької у Відні, котра бъ насъ заступала — то скажу такъ:

а) Кавціи треба 6000 гулд. (два разівъ на тиждень)

б) Наші панотці не коньче за її хоплять ся.

Другі Слов'яне читатимуть її, но не буде зъ їхъ пренумератниківъ.

У Відні не має нікого, хто би зъумівъ се діло повести — бо жъ думаю треба бъ

сею газетою заступувати интереса усього 15 го народу; а хтожъ зъ віденських Русинівъ їхъ тямить? Самі молоді. Хто писати ме окрімъ Васъ теперъ? а хто, якъ Васъ Добродію у Відні не стане?

Теперъ же заявлю Вамъ мою думку въ сему ділі.

Щобъ не давати кавці, такъ видавати газету разъ у місяць або 2 разъ брошурою, котра навіть більшъ уваги зверне на себе, чимъ газетка 2 разъ на тиждень виходяча.

Омелян⁴⁾ годі бюджетъ такий уложити, бо не знає він, кілько дрюкъ у Відні стоятиме и якъ обширною має бути ся газета. Се вже розміркує хто небудь зъ січовників у Відні. Въ сій газеті, думаю, требабъ подавати світові цілу нашу историю. — Я маю під рукою німецьку компіляцію зъ Богдана Хмельницького Н. Костомарова. Се бъ могло піти у фелетонъ.

Важна се річъ для насъ, дати себе пізнати Німцямъ та Слов'янамъ, щобъ Европа знала окрімъ der polnischen Frage, такожъ обь українській. Наколи буде щось позитивного зъ газетою, то пристараюсь и дописувателівъ зъ усіхъ кутківъ Галичини. По українськи такої газети намъ теперъ видавати не треба, бо, наколи бъ її редаговано фонетикою всі покрикнули бъ що се ляцький органъ ала „Русь“, то зацїкали бъ діло добре у самому зароді. Ми у своїй хаті, себъ то въ Галичині, дамо собі раду, а лучче, нехай Німець та чужестранецъ за насъ лучче дізнасть ся.

Якъ би Ви Добродію на се не згодились, тобъ я Вамъ подавъ ще другий проєктъ. У Відні виходить Zukunft. Оця газета давніше насъ добре заступувала, та можебъ и наново почала уступуватись за насъ, коби ввійти кому въ переговори зъ редакторомъ її та наділити его якою тамъ грошевою сумою. Тількижъ треба бъ тоді йому сказати, що братчику служи якъ вірний той цуцикъ. Сі редактори за симъ звичайно идуть, котраї більше заплатити.

4. Дівоча школа для насъ трудна річъ — се булоби задачію „Просвіти“ но не теперъ ще, а коли вона розживеть ся. До заложіння „Пансиона“ треба такого капіталу, щобъ зъ одсотківъ закладъ удержати, а ту... А въ друге у насъ піпъ не дасть своєї дитини у таку школу, хвбай сотний, двусотний. Дівочі школи у насъ є въ Яворові у Василянкѣ, та въ Бучачі. Тяхъ би намъ треба дістати собі въ руки. У Яворівській школі учить мій такий швагеръ, то и добре вінъ дівчатъ навчає. Про Бучацьку мало знаю. Пансионъ можнабъ заложити у Львові та жєнщина, щобъ брала до себе дівчатокъ на науку, знайшла бъ ся, а учителівъ, що за дармо научали бъ у тому пансиону, було бъ такожъ доволі, тільки треба би до такого діла комитетъ зложити, дати ему який такий грішъ, хоть 200 р. до зачаття сего діла и зъ новимъ шкільнимъ рокомъ можнабъ обголосити газетами, якъ се звичайно дієть ся, що така и така жінка бере до себе дівчатъ на науку — а той и другий учать тамъ сего и того.

Треба ще додати, що правительство мусіло бъ на таке діло дати своє призволення. Воно дасть.

5. Січовики нехай би на своїхъ „Вечорницяхъ“ лишъ мали учені розправи, якъ се уже почалоь того року „хвбай що хотіли-бъ вони самі вистосувати мале писемце для себе, и то не коньче литографоване а просто писане. Назвати бъ можъ її „Вечорниця у Січі Віденській“.

6. Хочъ давъ я Вамъ Добродію слово, що „Правда“ безъ ёрь друкуватиметься, но таки мусілось таке стати, якъ я казавъ, що помаленьку лишъ таку правопись вводити треба. Причина коротка, котрої я не знавъ, розмовляючи зъ Вами у Кракові. Редакторъ одвічальний Микита на таке не згодивъ ся. Однакъ станеть незабаромъ по Вашій волі, бо я обійму цілкомъ правильно, за концесією правительства, редакторство, а тоді уже буде такъ, якъ Ви сего бажали.

7. Письма св. вистало лишъ до 2. ч. на три чвертки „Домонтара“ на одну сторону.

Черезъ те опиняеть ся видавання „Правди“; се багато намъ шкодить. Прошу, зробіть ласку прислати намъ одного и другого богато, та вибачте Добродію, чимъ скорше.

8. Ниньки одержавъ я книжки відъ Івана Івановича⁵⁾ зъ Берлину. Спасибі Ему!

9. Омелянъ писатиме, скоро лишъ Вашъ адресъ буде. Теперъ дякує Вамъ сердечно за 75 рублівъ та клонить ся низенько. Пані Вашій мій поклінъ — а Вамъ чоломъ відъ прихильного

Наталя.

1) На долі дописка; Пант. Кулішу.

2) Мих. Подолинський.

3) 15 міліонового.

4) Партицькому.

5) Білозерського.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Івана і Пафнутія; римо-кат.: Жвїмонта. — В неділю: руско-кат.: Теодора і Анастасій; римс-кат.: Обр Ч. Кр.

— **Намісник др. Бобжинський.** як доносять з Відня, виїхав звіттам, по зложеню присяги в руки цїсаря, до Кракова, а завтрїшної суботи має прибути до Львова.

— **Допись з Старого Самбора** (до відомости Президії ц. к. Намісництва). Тяжко жити двом сусїдам у купі, наколи нема кому їх погодити. Таке діє ся і з нами Русинами в Старім Самборі, котрим доля судила жити вкупі з другим народом з Поляками. Та наш сусїд має за собою власти політичні як староство, жандармерию і поліцію, та всяких агентів. По убийстві намісника польска сусїльність відносить ся до Русинів тут так, немов би то убийство попозвив цїлий нарід, так що по улицах перший лучший швець кричить за кожним Русином, „skrytobójca, hajdamaka, kryminalnik“, а власти польскі байдужно прислухують ся тим красним епітетам. Від часу до часу уряджують тут патріотичі демонстрації, виспівуючи по улицах піснї визиваючі Русинів. На чолі таких демонстрацій стають старосамбірскі ученики Поляки, що ходять до гімназії в Самборі. Не знати, що на се скажуть шкільні власти, чи будуть однаковою міркою міряти сваволю „złotej młodzieży“. Та на такі провокації власти політичні глухі, що більше, деякі правительственні органи і то в урядовім мундурі беруть участь в таких демонстраціях, ходячи по улицах та викрикуючи попри Русинів: „hajdamaka, hajdamaczka“. Комісар п. Липковський дня 28. в ночи о 10. годані вїйшов з трема жандармами до льокалю читальні „Просвіти“, та стягав протокол. Ми побоюємось, щоби через таке поступованє не прийшло до якого нещастя і до переслїдованя неванних людей. Значуємо, що руске населєне заховуєсь дуже спокійно і ему не в голові якісь дурниці. Та супроти провокації зі сторони деяких урядових органів удаємо ся отсею дорогою до ц. к. Намісництва, щоби оно спинило їх загонистість і не дозволило непокоїти та дразнити спокійне руске населєне. В тій справі вислали ми телеграму до міністерства у Відні. У нас тепер цілком запроваджений стан виїмковий. Крім сего звертаємо увагу всіх Русинів, щоби такі надужитя подавали як найбільше до публичної відомости. За всякі обиди чести треба скажити до суду, а хоч не можемо богато від них сподіватись, всеж таки ідім легальною дорогою, а з окрушинок призьбираєсь і на хлібець!

— **Нове драм. товариство на Україні.** Заснувало ся нове товариство українських артистів, яке під орудою Т. Колесниченка та при участі артистки Г. Борисоглібської розпочало свою діяльність з 27. цвітня в Олександрії, херсонської губернії. В товаристві такі артистичні

сили: п-ї Г. Борисоглібска, В. Валерик, О. Володенко, П. Івашушина, М. Євгенєва, М. Леванковска, М. Насонова, А. Тополя, Тосїна, Хижняківна; пп. В. Володенко, О. Волошин, А. Заглоба, Т. Колесниченко, А. Дударенко, С. Конолицкий, В. Кошовий, О. Крашановский, Ю. Лисенко, Л. Свірговский, Тагаєв, В. Яворский, О. Яворенко. Товариство має власний хор і оркестру. Дірігентом Л. Леванковський. Одвічальним режисером Т. Колесниченко, черговим — Л. Свірговский. З наведених артистів — В. Валерик, О. Волошин, В. Кошовий, Ю. Лисенко, Л. Свірговский вчили ся в драматичній школі Миколи Лисенка, в класі української драми М. Старицької. Вистави розпочинають ся „Суєстою“; далі поміж штуками старого українського репертуару підуть в товаристві пєси: „Бог помсти“ драма Шолома Аша, в українськїм перекладі Модеста Левицького, „Євреї“ Чирікова, в перекладі Л. Пахарєвского, „В городі“ С. Юшкевича, в перекладі В. Дубровского, „Ревізор“ Гоголя, в перекладі Олекси Ковалєнка, „Сватання“, „Ювілей“ та інші жарти А. Чехова по українськи, „Візник“ Геншель Гауптмана в перекладі М. Загірної та інші перекладні твори сьвітового драматичного репертуару. В маю товариство переїздить до Кременчука, а звітїля 3. червця до Миколаїва. В місяці червню в товариство вступає на драматичні ролі п-ні Н. Дорошенко, яка скінчила сего року школу М. Лисенка.

— **Зелїзничий дворець на Личаківі.** Шлях будуючої ся зелїзниці зі Львова через Перемишляни до Підгаєць, починає ся на двірци Львів-Підзамче. Звіттам веде шлях попри Кривчиці повикручуваною лїнією до личаківської рогацьки, а потім здовж винницького гостинця. Коло личаківської рогацьки вже і побудовано стаційні будинки, а деякі з них вже викінчено. Шлях зелїзниці майже вже зладжений, лише шин ему не став. Доїзд до стації буде вести т. зв. Кривчицькою улицею (бічною Личаківської) і другою дорогою зпоза личаківської рогацьки.

— **Пожар в Помор'ях.** Дня 27. цвітня ввечє в полудне пожар в місточку Помор'яни коло Бережан і знищив костел та 28 переважно жидівських домів. Місцеві сикавки були — як доносять Kur. lw. — не до ужитку. До спивєня шалїючого огню причинила ся пожарна сторожа з сусїдного Дунаєва. При сій нагоді годить ся пригадати помор'янськомє магістратови прямо обурюючий факт з літа минулого року. Коли в Помор'ях заложено руского пожарного „Сокола“ а зі Львова приїхав на кошт „Двієстра“ інструктор пожарництва, аби навчити міщан ратованя при огню, то магістрат відмовив випозичєня сикавки до науки. Певно соромив ся, що сикавки були заржавілі, а інші пожарні прибори поломані, а може зробив се з нац. шовїнізму. Тепер показали ся наслідки тої господарки, бо колиб інструктор був оглянув і казав направити сикавки, а члєни „Сокола“ уміли ратувати, то не було би тільки хат згоріло.

— **Столиця краю без гербу.** Підчас приготівленя до торжєства з нагоди цїсарского ювілею в столиці Буковини замічено, що Чернівці не мають поправді гербу, бо всілякі репродукції гербові не одвакі і кожда инакше виглядає. Для того управа міста віднесла ся до міністерства справ внутрїшних з запитанєм, чи міністерство не має відповідного гербу. На то відповіло міністерство, що правдивого гербу міста Черновець не має. Власти однак підняли ся виготовити такий верб, котрий можна би уважати за історичний і предложать его цїсарєви до санкції.

— **Зміна жандармских станиць.** Станиця жандармерії в Гійську, добромільского повіта, стала перенєсєна до Кальварії пацлавської в тїм самім повіті, а станиця жандармерії в Яворові, косівского повіта, до сусїдної Соколівки.

— **Папський престол.** На виставі церковної штуки в Венеції, що буде отворєна дня 30. червця с. р., буде виставлений престол, який Венеціанці мають зложити в дарунку Сьв. Отцеві Пієви X з нагоди его сьвященничого ювілею. Престол, виконаний в стилу XVII ві-

ка, має 4 метри висоти і стоїть на чотирох ступнях. По обох боках на ступнях зображені в женьських постатях Набожність і Милосердя, а всередині престолу стоять статуї св. Ап. Петра і Павла. Поруче задне окрашене зображенням св. Духа і тиррою в плоскорізьбі та галузю цвітів, підтримуваною ангелами. Престол є твором венецького різьбяря, Кадеріна.

— **Тіла старинних Герман в покладах торфу.** У східній Фризії і північно західній Німеччині знайдено в різних часах і в різних місцях тамошних торфовищ 52 досить добре законсервованих трупів старинних Герман. Професор Месторф, котрий довгі літа студіював сираву походження тих тіл, прийшов остаточно до переконання, що старинні Германі карали подружжю невірність тим способом, що винуватих закопували живцем в торфові багні.

— **Перегони самоїздів Новий Йорк — Париж.** Перегони самоїздів між Пекином а Парижем дали товчок до дальших того рода шпортив. Головно фабрикам самоїздів розходить ся при таких перегонах о рекламу своїх виробів, тому значними квотами підмагають такі підприємства. Під сю пору відбуваються перегони самоїздів на просторі Новий Йорк — Париж, через Сан Франціско, Аляшку, Камчатку, Сибір, Росію і Німеччину. В перегонах бере участь самоїзд «Томас» з американської фабрики, італійський самоїзд «Зіст», французький «Діон» і німецький «Протос». «Томас» прибув першим до С. Франціска, бо Американці помагали ему всіма силами. Дорога ним перебута з Н. Йорку до С. Франціска вносила 5.400 км. «Зіст» спізнився о 1.200 км., «Діон» о 1.400 км., а «Протос» був першим але з заду о 1.470 км. Дорога поперек Америки була незвичайно тяжка, головно через Скалисті гори, засипані снігом. Перед двома тижнями «Томас» виїхав кораблем на Аляшку, а звідтам пожене дальше сушею. Самоїзди, що беруть участь в перегонах, є сильної будови, але вже тепер можна сказати, що не всі доїдуть до Парижа.

— **Про повінь в Росії** наспіли з Петербурга отсі вїсти: Повінь в Москві прибрала величезні розміри. Вода в ріці Москві від п'ятдесяти літ не стояла так високо як тепер; навіть підчас найбільшої доси повени в 1856 р. не доходила до такої висоти як тепер. Вода позаливала всі улиці і мости з виїмкою одного мосту залізничного та дійшла аж до мурів Кремля. На трохи вище положених улицях можна ще було конем переїхати, хоч вода досягала коневі аж по черево. При т. зв. «Водоотводном каналі» стояла вода так високо як ліхтарні і досягала до першого поверха. Ново-Девічий монастир, дім знайдів, парова пральня і багато фабрик виставали мов острови з води і від сторони ріки були зовсім відтяти від всякої звязи з містом. Навіть на лівім березі, де находять ся вали, зроблені нарочно на то, щоби сперти воду підчас повени, прірвала вода хати і позаливала улиці. На многих улицях не можна було инакше дістати ся до домів як лиш на човнах. Села під Москвою, Нечаєво і Ямки, вода також зовсім залила. На московско-курській залізници треба було рух застановити. На стації Ока вода вхопила і понесла жінку начальника стації. Після послідних вїстий з Москви вода залила там була 25.000 помешкань і більше як 50.000 людей треба було дельожувати. В цілі несеня помочи потерпівшим від повени потворили ся комітети в цілій московській губернії. Після найновїших вїстий вода вже опадає і більшої небезпечности нема.

Оповідки.

— **Театр аматорів львівського „Сокола“** відіграє в неділю 3. мая „Дванадцять дочок на виданю“ оперетку в 3 діях М. Кропивицького, при військовій музиці. Початок о 7½ год. вечером.

— **Ц. к. Дирекция гімназії з рускою виладною мовою в Перемишлі** оновіщує отсим, що письменний іспит зрілости відбуде ся в днях

11, 12 і 13. мая 1908, а усний іспит зрілости розпочне ся дня 1. червня 1908. Іспит екстерністів і приватістів відбуде ся передматурою в днях 22. і 23. мая 1908.

— **3 почти.** З днем 1. мая 1908 входить в жите ц. к. уряд почтовий в місцевости Іванівка, повіт Теревовля, зі звичайним кругом діланя і назвиском Іванівка к. Теревовлі. Місцевий округ доручень нового уряду поштового будуть творити громада і двірський обшар Іванівка з присілками Горичівка і Вікторівка а замісцевий громада і двірський обшар Глецава з присілком Стадниця. Уряд почтовий в Іванівці буде получений з поштовою сітню за помічю щоденного пішого післанця до ц. к. Уряду поштового в Теревовлі.

Посмертні оповістки.

— **Єронім Бандрівський**, народний учитель, діяльний член многих укр.-руских товариств у Львові, упокоїв ся в Газах коло Львова дня 30. цвітня в 25. році жита. Похорони відбудуть ся завітної суботи о 5. год. по пол. від личаківської рогачки на личаківській цминтар. В. с. п.!

— **Плятон Костецкий**, редактор Gazet-и Narodow-oi, упокоїв ся нині рано у львівській шпиталі в 76. році жита. Похорони будуть в неділю о 4. год. по полудни. Покійний був одним з останних тої категорії людей, що є gente Rutheni, natione Poloni. В 50-тих роках відіграв пок. Костецкий значну ролю в боротьбі проти москвофільського напрямку, містачи поезії та дрібні оновіданя в «Зорі галицькій». Між иншими написав молитву, починаючи ся словами «Во імя Отця і Сина то наша молитва, як Тройця так єдина Польща, Русь і Литва», в якій виповів свої політичні ідеали. Довгі літа був співробітником польських часописий а спеціально Gazet-и Narodow-oi. До Русинів не признавав ся. В. с. п.!

Телеграми

з дня 1. мая.

Відень. Міністер Пеншка помер нагло нівішньої ночі о 1. год. наслідком апоплексії.

Відень. Вчерашнє засіданє палати послів мануло спокійно. Слідуюче в понеділок. Між внесеними інтерпелляциями були: пос. Старуха до міністра внутр. справ в справі надуживаня уряд. власти старостою Річчім і комісарем Понпером підчас сойм. виборів і друга інтерпелляция в справі двоєкого поладнаня тог самого протесту що до виборів в Старосамбірщині тамошним староством, раз корисно, другий раз некорисно для протестуючого; пос. Бачинський виіс інтерпелляцию до міністра судівництва в справі поведєня суду в Коломиї, а пос. Олесницький в справі незаконного арештованя кількох селян в Щурові.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 1. до 15. мая 1908.

Щоденно о год. 8. вечер представлене. В неділі і свята 2 представленя о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представлене. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Контора виміни
ц. к. уприв. галицького акційного
БАНКУ
Гіпотечного

поручає

яко добру і певну льокацію

- 4% листи гіпотечні
  - 4½% листи гіпотечні
  - 5% листи гіпотечні преміовані
  - 4% листи Товариства кредитового земского
  - 4½% листи Банку краєвого
  - 4% листи Банку краєвого
  - 5% облігації комунальни Банку краєвого
  - 4% позичку краєву
  - 4% облігації пропінацийні і всілякі ренти державні
- Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшим курсі деннім.

Праційте і шазіть!

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові.

приймає вкладки на вилжочки щадничі на 4%, уділяє позички на сирити за ітабуліцєю на 6 прц.; і сплату розкладає на 10 до 15 літ (при 30 ратах швірчих вносить рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 К 8 сот. від кожних 100 К позички.

Векслі приймають ся тільки 3 місячні, з 3 підписами, на 6 прц. до 7 прц.

Членами можуть бути позичку і дістати тільки члени обезпечені в «Джістрі».

З зисків уділив «Джістер» на публичні добродійні цілі квоту 45.835 корон.

Вкладки	2.795.183 К.
Позички уділені	3.410.684 К.
Удїли членські	234.998 К.
Цінні папери	130.452 К.
Фонд резервоний і инші	45.842 К.
Льокації	182.206 К.

Канцелярії Товариства при ул. Рускій ч. 20 отворені перед полуднем від 8—2 год.

Розклад залізничних поїздів
важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:25	9:50
Кракова	7:25	9:45	—	8:40	2:31
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:16	5:40	10:30
Черновець	8:05	—	2:25	—	9:00
Черновець	—	—	3:35	—	12:20
Станіславов	5:55	—	—	—	—
Коломиї	—	10:05	—	—	—
Стрия	7:29	11:50	3:51	—	10:50
Пустомит	7:29	11:30	3:51	9:40Н	10:50
Самбора	8:00	10:30	1:55	—	9:20
Любінь	8:00	10:30	1:55	9:20	11:50+
Рава рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:22	1:15	5:00	9:25	10:10+
Брухович	7:10	12:40	1:43+	4:50	8:20
Брухович	10:05+	—	3:25	5:30	9:35Л
Зімної води	5:50	7:25	1:10	5:25	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:45	8:25	2:45	7:05	11:10
Кракова	—	8:40	6:15	7:20	12:45
Ряшева	—	—	4:05	—	—
Підволочиск	6:20	10:45	2:17	7:00	11:15
Черновець	6:10	9:20	1:55	—	10:40
Черновець	—	—	—	—	2:51
Станіславова	—	—	—	5:50	—
Коломиї	—	—	2:35	—	—
Стрия	7:30	—	2:28	6:25	11:30
Пустомит	7:30	10:45Н	1:28	6:25	10:30
Самбора	6:00	9:05	4:30	—	10:51
Любінь	6:00	9:05	2:10+	4:30	10:51
Рава рускої	6:12	11:05	—	7:10	11:35+
Янова	6:58	9:15	1:35+	3:35	6:30
Брухович	6:12	11:05	2:28	5:45	8:34Л
Брухович	9:05+	12:41+	3:45	7:10	11:35Л
Зімної води	3:45	8:40	4:05	7:20	11:00

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі і свята означені †. — в неділі і свята від 26/6 до 15/9 буквою Н. — в неділі і свята від 1/6 до 31/8 що день буквою Л.

